

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠIH-59/10

Název školy	Základní škola, Velichovky, okres Náchod
Adresa:	Jaroměřská 73, 552 11 Velichovky
Identifikátor:	600 093 735
IČ:	75 016 796
Místo inspekce:	Základní škola
Termín inspekce:	15. – 18. únor 2010

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen školský zákon), pro účely získávání a analýzy informací o vzdělávání žáků, o činnosti školy, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 školského zákona.

Získání a analyzování informací o využívání finančních prostředků státního rozpočtu poskytnutých škole podle ustanovení § 163 školského zákona na realizaci pokusných ověřování a rozvojových programů.

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona pro účely získávání a analýzy informací o vzdělávání dětí, žáků a studentů ve čtenářské gramotnosti.

Charakteristika školy

Základní škola, Velichovky, okres Náchod (dále ZŠ) je organizace s příspěvkovou formou hospodaření, sídlí na adrese Jaroměřská 73, 552 11 Velichovky. Statutárním orgánem právnické osoby je ředitelka školy. ZŠ zřizuje obec Velichovky sídlící na adrese Na Zátíší 1, 552 11 Velichovky. Právní subjekt se nachází u místní komunikace v klidnější části obce. Je tvořen dvěma složkami: základní školou a školní družinou (dále ŠD). Žáci školy a zaměstnanci odebírají stravu ze školní jídelny mateřské školy (dále MŠ), výdejna obědů MŠ

je umístěna v přízemí budovy ZŠ, má uvedenu kapacitu 23 strážníků. Jejich služeb však využívá 38 žáků a 5 zaměstnanců školy, což překračuje stanovenou kapacitu.

Škola je podlimitní, v době inspekce navštěvovalo ZŠ 38 žáků (kapacita 75), ŠD 38 žáků (kapacita 50). Trojtřídní ZŠ zajišťuje základní vzdělání v rozsahu 1. – 5. ročníku. V I. třídě (2. a 4. ročník) je zapsáno 15 žáků, ve II. třídě (1. a 3. ročník) 16 žáků a ve III. třídě (5. ročník) 7 žáků. Škola vykazovala k termínu inspekce 3 žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, žáci mimořádně nadaní a žáci cizinci ji v současné době nenavštěvují.

Školní družina má jedno oddělení, v letošním roce je v ní zapsáno 38 žáků, což překračuje povolený maximální počet žáků v oddělení. Při plném počtu žáků (především v době oběda) nad nimi vykonává dohled i určená učitelka. ŠD je v provozu od 6:30 do 7:15 a od 10:30 do 16:00 hodin. V odpoledních hodinách mohou žáci navštěvovat pět zájmových kroužků (anglický jazyk, čtenářský, pěvecký, taneční, výtvarné dílny).

ZŠ navštěvují žáci z těchto lokalit: Habřina, Hustřířany, Neznášov, Nouzov, Rožnov, Velichovky. Po ukončení 5. ročníku přecházejí žáci do Jaroměře na druhý stupeň základních škol či do víceletého gymnázia.

Od poslední inspekce, veřejnosprávní kontroly a následné kontroly došlo k některým změnám. Učitelky vypracovaly školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, částečně bylo zkvalitněno materiální vybavení. Počty žáků jsou celkem vyrovnané, ve školním roce 2007/2008 bylo zapsáno 39 žáků, v roce 2008/2009 se zde učilo 35 žáků.

Cílem vzdělávání v této málotřídní škole jsou spokojení a aktivní žáci. Jejich nízký počet ve třídách umožňuje učitelkám individuálně s žáky pracovat.

Ekonomické a materiální předpoklady školy

V letech 2007 až 2009 škola disponovala finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu, s příspěvkem z rozpočtu zřizovatele a s dalšími zdroji.

Kapacita školy byla naplněna v průměru na 50 %. Vlivem sníženého počtu žáků ve školním roce 2008/2009 měl objem finančních prostředků, které jsou přidělovány normativní metodou, klesající tendenci. Finanční prostředky státního rozpočtu pokrývaly v průměru 80 % celkových ročních neinvestičních výdajů školy.

V souvislosti s povolením výjimky z nejnižšího průměrného počtu žáků na jednu třídu hradil zřizovatel zvýšené výdaje na vzdělávací činnost školy (plat pedagogické pracovnice a učební pomůcky). Příspěvek na provoz, poskytovaný z rozpočtu zřizovatele, zohledňoval potřeby školy a umožňoval její plynulý chod.

Přínosem pro rozpočet školy byly účelové neinvestiční dotace ze státního rozpočtu určené na rozvojové programy. V letech 2008 a 2009 ZŠ obdržela finanční prostředky v rámci programu „Zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků regionálního školství s ohledem na kvalitu jejich práce“. V kalendářním roce 2009 získala dotace na „Posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků“ a na program „Hustota a specifika“. Navýšení prostředků na platy umožnilo ředitelce školy lépe ocenit pedagogické pracovnice podílející se na přípravě a realizaci kurikulární reformy a zlepšit úroveň odměňování nepedagogické pracovnice. Z prostředků dalšího programu „Školní vybavení pro žáky 1. ročníku“ byl financován nákup učebních pomůcek a školních potřeb pro tyto žáky. Finanční prostředky poskytnuté na rozvojové programy byly čerpány v souladu s účely, na které byly určeny. Podpořily zkvalitnění podmínek pro realizaci školního vzdělávacího programu.

Ve sledovaném období škola hospodařila s vlastními příjmy, které tvořila úplata za školní služby (školní družina). Další finanční prostředky získala formou sponzorských darů,

pronájmem budovy školy (ubytování sportovců) a zapojením žáků do sběru druhotných surovin a léčivých rostlin. Uvedené aktivity přispěly ke zlepšení finančních a materiálních podmínek školy.

Hodnocení školy

Rovnost příležitostí ke vzdělávání

Přijímání a ukončování vzdělávání na 1. stupni ZŠ

Ředitelka školy informuje o vzdělávací nabídce školy běžným způsobem, především prostřednictvím údajů uveřejňovaných na webových stránkách obce. Úzká spolupráce probíhá i s místní mateřskou školou, kde je spolupráce s rodiči budoucích žáků prvních tříd zahajována již v rámci celoroční akce „Pojďte si hrát na školu“. Zákonní zástupci mohou využít nabídku ZŠ k sedmi pravidelným odpoledním setkáním.

K zápisu žáků do první třídy zve ředitelka školy zákonné zástupce s dětmi dopisem. Druhého února 2010 se k zápisu pro školní rok 2010/2011 dostavilo osm dětí, dva rodiče požádali o odklad školní docházky svých dětí.

Při inspekční činnosti byla kontrolována rozhodnutí ředitelky školy o přijetí dětí k základnímu vzdělávání a o odkladu povinné školní docházky. Pro školní rok 2009/2010 přijala ředitelka školy osm žáků a u dvou rozhodla o odkladu školní docházky o jeden rok. Rozhodnutí byla vystavena v souladu s právní normou.

Žákům 5. ročníku, kteří v minulých letech přecházeli na víceleté gymnázium v Jaroměři, byla vypracována spolu s vysvědčením i výstupní hodnocení. Předložené vzorky hodnocení ve školním roce 2008/2009 odpovídaly příslušnému právnímu předpisu. Učitelky ZŠ spolupracují s plně organizovanou spádovou školou v Jaroměři. Žáci se svou třídní učitelkou v průběhu června navštěvují uvedenou školu, seznamují se s prostředím a některými učiteli. Učitelky v průběhu následujícího roku zjišťují, jak jsou bývalí žáci školy úspěšní v dalším studiu. Rovnost příležitostí ve vzdělávání je školou zajišťována při přijetí i při ukončování vzdělávání na této škole.

Pověřená učitelka vede elektronickou matriku školy, vychovatelka ŠD listinným způsobem matriku školní družiny. Kromě toho třídní učitelky zapisují údaje o žácích do třídních výkazů a katalogových listů žáků. Údaje o žácích ZŠ v katalogových listech jsou zaznamenávány, ale často bez uvedení dat u změn a bez doplnění důležitých údajů o žácích.

Školní poradenské služby zajišťují třídní učitelky. Škola spolupracuje v péči o žáky především s jejich zákonnými zástupci, dále s odbornými pracovníky.

Zohledňování vzdělávacích potřeb žáků

Žáci, kteří potřebují speciální vzdělávací péči, jsou ve výuce zohledňováni. Doporučený individuální přístup učitelky respektují, žáci dostávají v některých předmětech snazší úkoly a je jim tolerováno pomalejší pracovní tempo. Tři žáci se SVP, na které škola obdržela zvýšený normativ na vzdělávání, se učí podle individuálních vzdělávacích plánů. Jednou týdně navštěvují nápravnou péči, tj. reedukaci specifických poruch učení (dále SPU). Vede ji vyškolená dyslektická asistentka. Dva žáci, kterým byly diagnostikovány lehčí logopedické vady, mají zajištěnu nápravu řeči.

Školní vzdělávací programy ZŠ

Vzdělávací nabídka školy odpovídá podmínkám, za kterých byla škola zařazena do školského rejstříku.

Vzdělávání se uskutečňuje podle dvou vzdělávacích programů. Žáci 1. – 3. ročníku se učí podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále ŠVP pro ZV) „Škola živá“, který vychází z projektu Tvořivá škola. Žáci 4. a 5. ročníku se vzdělávají podle dobíhajícího programu Základní škola, čj. 16847/96-2, se zapracovanými úpravami a doplňky ze dne 25. srpna 1998, čj. 25018/98-22.

Škola začala učit podle ŠVP pro ZV od 1. září 2007, dokument však nebyl předložen školské radě k projednání. Na jeho sestavení se podílely všechny učitelky. Jedna z nich byla ustanovena a proškolená jako koordinátorka pro jeho tvorbu. Vzdělávacích akcí zaměřených na tuto problematiku se zúčastnily i ostatní učitelky. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání na začátku inspekce nebyl v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (dále RVP pro ZV). V rozporu s požadavky RVP pro ZV byl sestaven učební plán (nebyla dodržena celková hodinová dotace pro výuku v 1. - 5. ročníku) a nesprávně byl stanoven počet disponibilních hodin. Informatika nebyla v ŠVP pro ZV uvedena jako samostatný předmět a nebyly ani zpracovány osnovy pro její výuku. Poznámky dostatečně nevysvětlovaly sestavení učebního plánu. Formální nedostatky se vyskytovaly i v identifikačních údajích. V ŠVP pro ZV rovněž chyběla charakteristika pedagogického sboru a údaje o zabezpečení žáků se zdravotním znevýhodněním a sociálním znevýhodněním. Nedostatky byly i v učebních osnovách, nebyly zpracovány například očekávané výstupy ve vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ – 2. období. V ŠVP pro ZV chyběla také informace o kritériích hodnocení žáků a cílech vlastního hodnocení (jako cíle byly nazvány oblasti vlastního hodnocení). Pravidla pro hodnocení žáků škola zpracovala, ale nebyly součástí ŠVP pro ZV.

Většina těchto nedostatků byla odstraněna a doložena ředitelkou školy dne 11. března 2010. Zbývá ještě doplnit údaje o zabezpečení žáků se zdravotním znevýhodněním a sociálním znevýhodněním, zpracovat očekávané výstupy ve vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ ve 2. období, doplnit informace o kritériích hodnocení žáků a cílech vlastního hodnocení, vložit Pravidla pro hodnocení žáků do ŠVP pro ZV.

Vedení školy

Ředitelka školy byla jmenována do funkce v roce 1984 a následně ji zřizovatel potvrdil ve funkci k 1. 1. 2003. Splňuje podmínky odborné kvalifikace. Zabezpečuje plynulý přechod na výuku podle ŠVP pro ZV. Zajistila účelné využití přidělených finančních prostředků. Předepsanou dokumentaci však vede často neúplně a ne vždy v souladu s ustanoveními příslušných právních předpisů. Systém řízení a zpracovaná organizační struktura jsou jednoduché, ředitelka přímo řídí všechny pracovnice školy (tři pedagogické a dvě nepedagogické pracovnice).

Hlavní dlouhodobé cíle má ředitelka školy vzhledem ke svému mnohaletému působení ve funkci ujasněny, v písemné podobě však strategii školy a koncepci nezpracovala. Pedagogická rada ani školská rada se těmito záležitostmi nezabývá. Dle vyjádření ředitelky školy je pro zlepšení podmínek vzdělávacího procesu hlavní prioritou rekonstrukce budovy, a to především výměna oken, zateplení budovy a zejména řešení chybějící tělocvičny.

Ředitelka školy zpracovala roční plán práce, se kterým byly pedagogické pracovnice prokazatelně seznámeny. Plán obsahuje pouze termínovaný přehled nejdůležitějších akcí bez určení konkrétní odpovědnosti za jejich zajištění. Plnění úkolů ředitelka školy kontroluje průběžně, jejich organizační zabezpečení projednává operativně i při jednáních pedagogické rady. Učitelky při výuce vycházejí z vlastních tematických plánů, jejich plnění ředitelka školy sleduje při kontrole třídních knih a při hospitacích.

Ředitelka školy vypracovala některé další směrnice, kterými se řídí a podle kterých je organizována činnost školy. Provozní řád školy je zpracován včetně dodatku pro školní rok

2009/2010. Organizační řád školy je velmi obecný, vychází z již neplatných právních předpisů. Povinnosti pracovníků školy jsou uvedeny ve velmi stručných pracovních náplních. Spolupráci se zaměstnanci hodnotí ředitelka školy jako velmi dobrou.

Styl řízení je založen převážně na operativní osobní komunikaci se zaměstnanci. Jediným poradním orgánem ředitelky školy je pedagogická rada. Ta projednává všechny podstatné organizační záležitosti a výchovná opatření, schází se s dostatečnou frekvencí, ale v zápisech z jednání není podchyceno schvalování důležitých dokumentů školy. Metodické orgány vzhledem k velikosti školy ustaveny nejsou.

Vlastní hodnocení škola zpracovala v souladu se stanovenými požadavky, chybí pouze zhodnocení materiálních podmínek výuky. Z vlastního hodnocení však nevyplývají žádná konkrétní opatření pro další období. Výroční zprávy o činnosti školy jsou stručné a přehledné, neobsahují však všechny náležitosti stanovené právním předpisem (chybí údaje o výsledcích vzdělávání žáků, dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, zápisu žáků k povinné školní docházce a následném přijetí do školy).

Kontrolní činnost provádí ředitelka školy neplánovaně během celého roku podle aktuální potřeby, z hospitační činnosti předložila stručné záznamy.

Ředitelka školy zabezpečila první volby do školské rady v roce 2005, po skončení tříletého funkčního období však v rozporu se školským zákonem nové volby nezajistila. Podle zápisů z jednání se školská rada nevyjadřovala k návrhu školního vzdělávacího programu, neschvalovala výroční zprávy ani školní řád s pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

V nové zřizovací listině z roku 2009 je uveden chybně název školy – není v souladu s názvem uvedeným v rejstříku škol a školských zařízení.

Ředitelka školy nedostatečně aplikuje ustanovení školských právních předpisů do činnosti školy, nedostatky byly zjištěny v plnění některých povinností ředitele školy uvedených ve školském zákonu a ve vedení povinné dokumentace školy. Část zjištěných závad ředitelka školy odstranila operativně po upozornění inspekce již během kontroly.

Předpoklady pro řádnou činnost školy

Personální zajištění výuky v ZŠ je dobré. Pedagogický sbor tvoří čtyři učitelky, které spolu vzájemně spolupracují. Odbornou kvalifikaci pro výuku na 1. stupni ZŠ splňují dvě třídní učitelky, jedna z nich si rozšířila svou odbornost vysokoškolským studiem speciální pedagogiky. Další třídní učitelka je odborně kvalifikovaná pro výuku na 2. stupni ZŠ, pro výuku na 1. stupni nikoliv. Začínající učitelka, která učí dvě hodiny týdně hudební výchovu, pro tuto činnost kvalifikovaná není. Je však odborně kvalifikovaná jako vychovatelka ŠD, tuto činnost také převážně vykonává.

Ředitelka školy umožňuje profesní růst pedagogických pracovníků, ale nezpracovala plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP). Slabou stránkou školy je v současné době nedostatečné zajištění DVPP. Za sledované tříleté období byly vynaloženy finanční prostředky na DVPP pouze v roce 2007, kdy pedagogické pracovníce absolvovaly vzdělávací akce zaměřené na ŠVP. V letech 2008 a 2009 nebyly vydány žádné finanční prostředky na další vzdělávání pedagogů. Další vzdělávání vychází výhradně ze zájmu pedagogických pracovníků, ty se vzdělávají především formou samostudia.

Škola sídlí ve starší budově, na její stav zřizovatel dbá a zajišťuje potřebnou údržbu (např. byly vymalovány vnitřní prostory a instalováno nové osvětlení). V přízemí je umístěna jedna třída, dvě místnosti školní družiny (jedna z nich zároveň slouží jako jídelna) a výdejna obědů. V prvním poschodí se nacházejí dvě třídy a sborovna. Prostor chodby v prvním poschodí je upraven jako odpočinkový kout s malou knihovnou. Učebny jsou vybaveny novým, výškově

stavitelným žákovským nábytkem a relaxačními koberci. Vnitřní prostory školy působí čistě a upraveně, v učebnách a na chodbách jsou umístěny přehledy učiva, nástěnky s informacemi pro žáky i rodiče a ukázky výtvarných prací žáků.

V I. třídě jsou instalovány 4 počítače, ve II. a III. třídě vždy po jednom počítači, všechny jsou připojeny k internetové síti. Jeden počítač bez připojení je umístěn ve školní družině. Výpočetní technika, především její zastaralé hardwarové vybavení, je pro potřeby školy již částečně nedostačující. Pro zabezpečení názorné výuky jsou používány dva televizory, radiomagnetofon a pro výuku hudební výchovy starý klavír.

Škola nemá vlastní tělocvičnu. Pro improvizovanou výuku tělesné výchovy slouží III. třída (zde je trvale umístěno i tělocvičné nářadí) a chodba v přízemí. Tyto prostory jsou však stísněné a nedostačující. Učitelky musí před každou hodinou tělesné výchovy prostory upravit a zabezpečit. Tento nedostatek školy je částečně kompenzován častým využíváním venkovního hřiště a školní zahrady. V zimním období je zajišťován kurz plavání v plaveckém bazénu v Náchodě, dále v zimě probíhá bobování, sáňkování, bruslení a hry na sněhu.

Pro výuku mají žáci k dispozici dostatek učebnic, pracovních sešitů a pracovních listů. V souvislosti se zaváděním ŠVP pro ZV do vyšších ročníků je stávající fond učebnic postupně obnovován a doplňován.

Prostory školní družiny jsou částečně vybaveny novým nábytkem. Pro přípravu učitelek na vyučování byly zajištěny kopírka s tiskárnou a notebook.

Materiálně technické podmínky školy umožňují realizovat její vzdělávací program. Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na pořízení učebnic, učebních pomůcek a školních potřeb škola vynakládá účelně.

Pedagogické pracovnice se po praktické stránce snaží věnovat pozornost oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví žáků. Všechny prostory školy využívané žáky se jeví v době inspekce jako bezpečné. Potřebný dohled nad žáky je zajištěn a dodržován. Základní pravidla bezpečných podmínek pro vzdělávání žáků jsou součástí „vnitřního“ řádu školy, provozního řádu školy a provozního řádu venkovního hřiště. Všichni žáci jsou s nimi včas a prokazatelně seznamováni. Škola nemá v těchto ani v jiných dokumentech zanesena žádná pravidla pro bezpečnou práci žáků s výpočetní technikou a pro jejich pohyb a chování ve třídě, využívané zároveň pro výuku tělesné výchovy.

Celkový počet žákovských úrazů je v průměru nízký, nesouhlasí však se zápisy v knize úrazů a následně s výkazem o úrazovosti. Záznamy o úrazech žáků nebyly ve sledovaném období vyhotoveny na předepsaném formuláři a zasílány ve stanovené lhůtě určeným orgánům a institucím.

Prevence sociálně patologických jevů vychází z minimálního preventivního programu školy, který však není dostatečně aktualizován. V současné době se závažnější problémy tohoto typu mezi žáky neobjevují.

Průběh vzdělávání

Výuka probíhá podle schválených učebních dokumentů. Škola se neprofiluje do žádné vzdělávací oblasti, ale více se zaměřuje na výtvarné činnosti. Disponibilní hodiny posilují výuku předmětů český jazyk a matematika a vzdělávacích oblastí „Člověk a jeho svět“ a „Člověk a svět práce“. Chyby v učebním plánu ŠVP pro ZV týkající se 4. a 5. ročníku se zatím v praxi neprojevíly.

Předložené rozvrhy hodin všech tříd respektovaly pedagogické zásady. Organizace vyučování probíhá v souladu s právním předpisem. Maximální počet vyučovaných hodin dopoledního vyučování je dodržován stejně jako délka vyučovacích hodin a přestávek.

Výuku vhodně doplňují další aktivity (školní projekty, návštěva koncertů, divadel, muzea, besedy, vlastní výstava výtvarných prací, sportovní soutěže aj.). Rovněž nabídka zájmových činností je podnětná.

Škola podporuje všestranný rozvoj osobností žáků. Ve většině navštívených hodin učitelky kromě frontální práce se žáky jednotlivých ročníků volily v případě potřeby i individuální přístup k žákům. Diferencovaná činnost v rámci jednoho ročníku nebyla prováděna, někdy chyběl i častější kontakt učitelek se žáky, kteří samostatně zpracovávali zadané úkoly. Relaxační chvílky byly účelně zařazovány, rovněž byla volena vhodná výchovná opatření.

V průběhu vyučování učitelky žáky hodnotily objektivně a průběžně dle stanovených zásad. Aktivitu žáků povzbuzovaly průběžným pozitivním hodnocením a zařazováním zábavných forem práce (např. her a soutěží). Žáci pracovali zpravidla dobře, jejich znalosti byly na požadované úrovni. Většina starších žáků umí pracovat samostatně nejenom dle zadání z učebnic, ale orientuje se dobře i při práci na počítačích. Žáci se projevovali kultivovaně a bez problémů komunikovali mezi sebou i s učitelkami. Zadávané problémy řešili na úrovni dané jejich věkem, pouze výjimečně zdůvodňovali a obhajovali své postupy. Ke zhodnocení výkonu spolužáků a výsledků vlastní práce však žáci vedeni nebyli.

Úroveň klíčových kompetencí dosahovaných prostřednictvím vzdělávacího obsahu

Rozvoj čtenářské gramotnosti žáků sice není v dokumentech písemně ukotven, ale prakticky se ve vyučování provádí. Učivo týkající se čtenářských dovedností je zpracováno v ŠVP pro ZV. V oboru český jazyk a literatura se to týká komunikační a slohové výchovy, jazykové a literární výchovy. Jsou tu zapracovány i mezipředmětové vztahy.

Na zlepšování čtenářských dovedností žáků se učitelky zaměřují zpravidla v hodinách českého jazyka a společenskovedních předmětů. Výuka čtení je prováděna tradičně analyticko-syntetickou metodou, je podporována vhodnými texty a didaktickými pomůckami. Žáci mají možnost využívat názorné pomůcky, převážně dvojrozměrné.

Učitelky doplňují výuku krátkodobými třídními projekty a motivují žáky k práci s informacemi, vedou je k vyhledávání údajů ve slovnících či encyklopediích. Při těchto činnostech se žáci učí spolupracovat a komunikovat.

Pravidelná prezentace žáků na veřejnosti je pro školu tradicí. Učitelky kladou důraz na kvalitu čtení, u menších žáků v rámci nácviku poslechu a výrazného čtení jim vzorově předčítají texty a vedou je k jejich interpretaci. Podporují domácí zájmovou četbu i společnou četbu žáků, zaměřují se na výchovu dětského čtenáře i tím, že se podílejí na organizaci akce „Noc s Andersenem“ v obecní knihovně. Čtenářský kroužek vede paní školnice, která je knihovnicí. Ředitelka školy získává informace o úrovni čtenářských dovedností žáků především z vlastní výuky a částečně i z hospitační činnosti. V posledních letech (od roku 2006) se pedagogický sbor v rámci DVPP na tuto problematiku nezaměřoval, učitelky neabsolvovaly žádné semináře zaměřené na metodiku výuky čtení či čtenářskou gramotnost.

Rozvoj čtenářských dovedností žáků byl sledován v hodinách českého jazyka, anglického jazyka, prvouky a vlastivědy. Při výuce učitelky opravovaly čtenářské výkony žáků, vysvětlovaly neznámá slova, rozšiřovaly slovní zásobu žáků. Malý prostor ve vyučování věnovaly samostatnému vyjadřování žáků a volným mluvním projevům. K rozvoji slovní zásoby a k zdokonalování mateřského jazyka využívaly zpravidla příruční knihovničky, v rámci samostatné práce žáků zařazovaly cvičení na porozumění obsahu textu.

Pracovní tempo většiny žáků ve sledované výuce bylo zpravidla pomalejší. Žáci měli dostatek času na zpracování úkolů, úkoly však nebyly diferencovány podle jejich předpokladů. Převažovala jednostranná komunikace učitelka - žák, ojediněle probíhala žák - žák. Výuka byla zpravidla vedena tradičním frontálním způsobem. Výjimkou byla hodina angličtiny,

kteřá se vyznačovala pestrými metodami a zábavnými formami práce, s častou motivací a využíváním audiotechniky. Pracovní návyky většiny žáků jsou dobré, žáci byli ve sledovaných hodinách zpravidla ukázněni. Kladný dopad na úroveň čtenářských dovedností má kromě pedagogické zkušenosti učitelek na tomto typu školy i jejich systematická práce se žáky.

Žákům je v hodinách umožněna práce na počítači, především s výukovými programy. Ředitelka školy knižní fond školy a pomůcky včetně výukových programů doplňuje spíše sporadicky, chybí vhodné tituly k mimočítankové četbě. Škola je v této oblasti pouze průměrně vybavena.

Ve zhlédnutých hodinách panovala velice klidná pracovní atmosféra. Učitelky organizovaly výuku tak, aby si žáci řádně procvičovali učivo. Mají hezký vztah k žákům, jejich nároky na ně jsou přiměřené. Žáci jsou zvyklí pracovat samostatně i ve dvojicích. Učí se potřebné informace vyhledávat, zpracovat a prezentovat výsledky své práce. Úroveň čtenářských dovedností je u většiny žáků 1. – 5. ročníku na dobré úrovni.

V rámci sledování rozvoje přírodovědné gramotnosti byly navštíveny hodiny prvouky, přírodovědy a matematiky. Úroveň výuky v hospitovaných hodinách byla standardní až velmi dobrá a docházelo při ní k rozvíjení požadovaných kompetencí žáků.

Vyučovací hodiny byly dobře připravené. Učitelky žáky průběžně motivovaly, například soutěží, básničkou apod. Dobře zajišťovaly názornost výuky. Jejich komunikace se žáky byla na velmi dobré úrovni. Ve většině hodin střídaly různé metody, hodiny byly dostatečně pestré a zajímavé. Dařilo se jim tak udržet pozornost žáků. Žáky hodnotily průběžně a objektivně, malou pozornost věnovaly vedení žáků k sebehodnocení. Rezervy byly ve vhodném využívání mezipředmětových vztahů. Občas nebylo zajištěno rovnoměrné vytížení žáků jednotlivých ročníků. Diskuze nad výsledky žáků a zhodnocení jejich práce proběhla pouze v části sledovaných hodin.

Žáci uměli řešit na přiměřené úrovni jednoduché problémy, pracovali samostatně, občas ve dvojicích. V průběhu hospitovaných hodin dodržovali stanovená pravidla chování a pracovali se zájmem.

Na vztah žáků k přírodě mají kladný vliv vycházky do okolí školy, výlet do ZOO ve Dvoře Králové nad Labem, organizování sběrových ekologických aktivit a další akce. K realizaci činností a projektů uváděných ve ŠVP pro ZV (zapojení do projektu komplexní ekologické výchovy M. R. K. E. V., Den Země) škola dosud nepřikročila.

Cílená výuka informačních a komunikačních technologií je v učebním plánu ŠVP ZV rozvržena do jedné hodiny ve čtvrtém a pátém ročníku. Bude realizována až od následujícího školního roku.

Praktické rozvíjení informačních gramotností žáků probíhá v současné době zcela přirozeně v rámci celého vyučování. Výpočetní technika je využívána především v hodinách českého jazyka, matematiky, anglického jazyka, prvouky, přírodovědy a vlastivědy. Na počítačích pracují pravidelně všichni žáci již od prvního ročníku. V případě zájmu je mohou využívat i o přestávkách, ve školní družině a v ranních či odpoledních hodinách. Práce se základními výukovými programy slouží především k procvičování a upevňování probrané látky s možností okamžité zpětné vazby o dosažených výsledcích. Pomáhá také žákům se specifickými poruchami učení.

V hospitovaných hodinách pracovali všichni žáci zcela samostatně a s chutí. Od třetích ročníků vyhledávají informace potřebné k výuce i praktickému životu. Starší žáci využívají výpočetní techniku i ke zpracování některých úkolů s následnými výstupy. Pravidelné využívání počítačů pozitivně a kvalitně rozvíjí informační gramotnosti žáků školy. Práce na počítačích je jednou měsíčně umožněna i předškolním dětem z místní mateřské školy.

Partnerství

Ředitelka školy hodnotí spolupráci se zřizovatelem jako dobrou. Obec se stará v rámci svých finančních možností především o provozuschopnost a stav školní budovy a školního pozemku. Podobně je ředitelkou školy hodnocena i spolupráce se školskou radou, která se však v rozporu s právním předpisem schází pouze jednou ročně. Ředitelka školy členy školské rady seznamuje pouze s plánem školy a organizací aktuálního školního roku, nepředkládá jí předepsané strategické dokumenty školy k vyjádření, projednání a schvalování.

Zákonným zástupcům žáků jsou potřebné informace podávány na pravidelných třídních schůzkách, které se konají čtyřikrát do roka, z toho mají dvě formu konzultačního odpoledne. Rodiče mají také možnost navštívit výuku či si domluvit osobní schůzku.

Důležité partnerské vztahy jsou udržovány s mateřskou školou, dále učitelky spolupracují s ostatními málotřídními školami v okolí a se spádovou plně organizovanou základní školou.

Škola pořádá pro veřejnost Den otevřených dveří a mnoho dalších kulturně společenských a sportovních akcí (orientační závod rodinných družstev, zimní výlety atd.), kterých se rodiče aktivně zúčastňují. Vlastní webové stránky škola nemá, důležité kontakty a ŠVP pro ZV jsou zveřejňovány na stránkách obce. Další informace o škole podává vývěska obecního úřadu a také místní Velichovský zpravodaj.

Mezi stálé partnery školy patří Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum v Náchodě. Dále škola spolupracuje s místní knihovnou, sborem dobrovolných hasičů, který navštěvují mnozí žáci školy, a vedením Lázní Velichovky, jejichž prostory jsou školou využívány především k prezentaci výtvarných prací žáků. Ředitelce školy se daří i účinně oslovovat drobné sponzory. Všechny tyto partnerské aktivity pomáhají škole v jejím rozvoji.

Výsledky vzdělávání žáků na úrovni školy

Výsledky vzdělávání žáků sledují učitelky v průběhu celého školního roku a pravidelně se jimi zabývá pedagogická rada školy. Učitelky věnují pozornost žákům s riziky neúspěšnosti ve vzdělávání a v případě potřeby přijímají opatření k odstranění nedostatků. V minulosti škola zjišťovala výsledky vzdělávání pomocí externích standardizovaných komerčních testů, v posledních letech od této praxe upustila. Žáci jsou hodnoceni objektivně. Úspěšnost žáků je dlouhodobě vysoká, počet žáků s vyznamenáním je značný (v roce 2007/2008 prospělo s vyznamenáním 30 žáků, v roce 2008/2009 to bylo 27 žáků a v pololetí letošního školního roku 26 žáků). V těchto letech žádný žák ročník neopakoval.

Rozvoj klíčových kompetencí žáků pozorovaný v průběhu inspekce byl na požadované úrovni. Žáci školy se každoročně účastní několika sportovních a výtvarných soutěží, příležitostně i dalších, např. matematické soutěže „Klokan“ a literární soutěže. Velmi dobrých výsledků dosahují zejména ve výtvarných soutěžích.

Celkové hodnocení školy

Základní škola, Velichovky, okres Náchod poskytuje vzdělávání a školské služby v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. V době inspekce však nebyl dodržen maximální počet žáků zapsaných do jednoho oddělení ŠD. Na překročení kapacity školní jídelny-výdejny MŠ umístěné v základní škole byla pracovnice výdejny upozorněna, záležitost je v řešení ředitelky MŠ.

Škola využívá finanční prostředky státního rozpočtu hospodárně. Vzhledem k nízkému počtu žáků zřizovatel poskytuje kromě příspěvku na provoz i finanční prostředky na úhradu zvýšených výdajů na vzdělávání.

Ředitelka školy zabezpečila účelné využití přidělených finančních prostředků. V rámci místních podmínek vyvíjí aktivity k získávání dalších zdrojů. Finanční podmínky umožňují naplňování záměrů vzdělávacího programu.

Při řízení školy ředitelka vychází především z vlastních dlouhodobých zkušeností. Má ujasněnu strategii školy a představu o jejím dalším vývoji. Plánování je však nepromyšlené.

Výuka se uskutečňuje podle platných učebních dokumentů. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání však není v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem, v jeho zpracování je mnoho nedostatků (podrobněji v příslušné kapitole).

Organizace výuky ve školním roce 2009/2010 probíhala v souladu s právními předpisy, je podporována nabídkou zájmových útvarů.

Část školní dokumentace vede ředitelka školy neúplně a v rozporu s ustanoveními příslušných právních předpisů. Dokumenty nevytvářejí provázaný systém.

Dílčím rizikem je nedostatečná realizace dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, což se částečně projevuje v malé inovaci činnosti školy.

Škola vytváří bezpečné a zdravé prostředí pro vzdělávání i výchovu. Riziko, které je třeba odstranit, je nedostatečné vedení potřebné dokumentace BOZ, z ní vyplývající nepřesné zasílání údajů ve výkazech o úrazovosti a dále absence zasílání záznamů o úrazech žáků stanoveným orgánům a institucím.

Materiálně technické podmínky školy umožňují realizovat její vzdělávací program. Ke zlepšení těchto podmínek a zároveň ke zvýšení bezpečnosti žáků by však výrazně přispěl vhodný prostor pro výuku tělesné výchovy, který v současné době chybí.

Škola udržuje dobrou spolupráci se zřizovatelem, rodičovskou veřejností a s ostatními partnery. Nepostačující je spolupráce se školskou radou, nejsou naplňovány některé povinnosti vyplývající z ustanovení školského zákona.

Čtenářské dovednosti žáků učitelky rozvíjejí při metodicky vhodně vedené výuce, motivují žáky k četbě dětských knížek, spolupracují v této oblasti s rodiči žáků i knihovnicí obce. Klíčové kompetence žáků byly v době inspekce průběžně rozvíjeny, především k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální.

Při výuce základů přírodovědné gramotnosti učitelky dobře rozvíjely osobnost žáků a jejich klíčové kompetence v souladu se schválenými vzdělávacími programy. Využívaly různé metody práce, motivovaly žáky a zajišťovaly názornost výuky. Žáci pracovali aktivně a se zájmem. Učitelky hodnotily žáky objektivně.

Informační gramotnost je u žáků rozvíjena během výuky i mimo ni již od prvního ročníku. Kvalitní práci na počítačích však výrazně ztěžuje především značně zastaralý hardware.

Škola poskytuje žákům základní vzdělání v rozsahu 1. -5. ročníku na dobré úrovni. Vzdělávání přispívá k rozvoji žákovských osobností a odpovídá cílům stanoveným ve vzdělávacích programech.

Seznam písemností, o které se inspekční zjištění opírá:

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace „Základní škola, Velichovky“, čj. 1i/9. 9. 2009, ze dne 30. 9. 2009
2. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola, Velichovky, okres Náchod, čj. 1c/21. 10. 2009, ze dne 22. 10. 2009
3. Rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ve věci změny zápisu do rejstříku škol a školských zařízení, čj. 14058/SM/2007-3, ze dne 10. 9. 2007 s účinností od 1. 9. 2007

4. Rozhodnutí MŠMT ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 6 086/2007-21, ze dne 16. 3. 2007 s účinností od 1. 9. 2007
5. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 21. 1. 2010
6. Povolení výjimky z průměrného počtu žáků ve třídě základní školy, vydané Obcí Velichovky pro školní rok 2009/2010, ze dne 26. 5. 2009
7. Jmenování ředitelky školy do funkce ze dne 10. 12. 2002, s účinností od 1. 1. 2003
8. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola živá“, platný od 1. 9. 2007
9. Vzdělávací program Základní škola, čj. 16 847/96-2, se zapracovanými pozdějšími doplňky, čj. 25 018/98-22
10. Plán práce školy 2009/2010
11. Organizační řád ze dne 28. 2. 2003 s účinností od 1. 4. 2003
12. Rozdělení kompetencí, školní rok 2008/2009, s účinností od 1. 4. 2003
13. Vnitřní řád školy, provozní řád školy a řád školy, nedatováno
14. Klasifikační řád, nedatováno
15. Záznamy z hospitací uskutečněných ředitelkou školy od 20. 11. 2007
16. Třídní knihy vedené ve školním roce 2009/2010
17. Školní matrika žáků ZŠ vedená v elektronické podobě v programu Bakalář a v listinné podobě (třídní výkazy, katalogové listy žáků vedené ve školním roce 2009/2010)
18. Školní matrika žáků ŠD vedená v listinné podobě ve školním roce 2009/2010
19. Záznamy o práci v zájmových útvarech vedené ve školním roce 2009/2010
20. Rozvrhy hodin tříd platné ve školním roce 2009/2010
21. Záписy ze zasedání školské rady od 8. 11. 2005 do 1. 10. 2010
22. Zápis z voleb do školské rady při ZŠ Velichovky, ze dne 11. 10. 2005
23. Tematické plány učitelek platné ve školním roce 2009/2010
24. Záписy z jednání pedagogické rady ve školních letech 2007/2008, 2008/2009 a 2009/2010
25. Kopie dokladů o vzdělání pedagogických pracovníků v základní škole a kopie několika osvědčení získaných v DVPP od školního roku 2006/2007 do termínu inspekce
26. Školní a třídní projekty, portfolia žáků ZŠ
27. Vzorek notýsků a žakovských knížek a sešitů žáků ZŠ
28. Minimální preventivní program platný ve školním roce 2009/2010
29. Kniha úrazů vedená ve školních letech 2007/2008, 2008/2009 a 2009/2010
30. Záznamy o úrazech žáků ve školních letech 2007/2008, 2008/2009 a 2009/2010
31. Prověřka BOZP ze dne 25. 3. 2009
32. Revizní zpráva z odborné technické kontroly tělocvičného náradí používaného v ZŠ provedené dne 4. 6. 2009
33. Provozní řád školy s dodatkem č. 1 ze dne 10. 11. 2006
34. Provozní řád školy, dodatek: zájmová činnost, 2009/2010
35. Provozní řád školy, dodatek: rozdělení do tříd, 2009/2010
36. Provozní řád hřiště, pozemek školy, nedatováno
37. Poučení žáků třídy o bezpečnosti ve škole a při školních akcích a seznámení s „Řádem školy“ v třídních knihách
38. Rozhodnutí ředitelky školy o přijetí žáků k základnímu vzdělávání a o odkladu školní docházky žáka ve školním roce 2009/2010
39. Individuální plány žáků ve školním roce 2009/2010
40. Struktura vlastního hodnocení školy ze dne 3. 9. 2007
41. Autoevaluace (vlastní hodnocení školy), nedatováno
42. Vnitřní směrnice pro odměňování zaměstnanců z 10. 1. 2007

43. Vnitřní platový předpis, platný od 1. 1. 2004
44. Výroční zprávy o činnosti základní školy za školní roky 2006/2007, 2007/2008, 2008/2009
45. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2009 z 5. 10. 2009
46. Výkaz o zahájení povinné školní docházky v základní škole S 53-01 podle stavu k 28. únoru 2008, ze dne 10. 3. 2009
47. Výkaz o úrazovosti dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních R 36-01 za školní rok 2008/2009, ze dne 21. 9. 2009
48. Výkazy S 3-01 o základní škole podle stavu k 30. 9. 2007, k 30. 9. 2008 a k 30. 9. 2009 (ÚIV)
49. Výkazy Z 2-01 o školní družině – školním klubu podle stavu k 31. 10. 2007, k 31. 10. 2008 a k 31. 10. 2009 (ÚIV)
50. Čtvrtletní výkazy Škol (MŠMT) P 1-04 o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za roky 2007, 2008 a 2009
51. Ukazatele rozpočtu přímých výdajů na vzdělávání ze dne 18. 12. 2007, ze dne 17. 12. 2008 a ze dne 8. 10. 2009
52. Úprava rozpočtu dotace z rozvojového programu MŠMT na zvýšení nenárokových složek pedagogů v r. 2008, čj. 17246/SM/2008, ze dne 20. 10. 2008
53. Rozhodnutí o poskytnutí finančních prostředků z Rozvojového programu „Zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků s ohledem na kvalitu jejich práce“ ze dne 10. 4. 2009, ze dne 22. 4. 2009, ze dne 15. 7. 2009, ze dne 22. 10. 2009
54. Rozhodnutí o poskytnutí finančních prostředků na Rozvojový program „Posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků“ ze dne 5. 6. 2009
55. Rozhodnutí o poskytnutí finančních prostředků z Rozvojového programu „Školní vybavení pro žáky 1. ročníku“ ze dne 3. 6. 2009
56. Závazné ukazatele rozpočtu přímých NIV pro rok 2009 – prostředky z rozvojového programu MŠMT „Hustota a specifika“ ze dne 1. 4. 2009
57. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajem za roky 2007, 2008 a 2009
58. Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2007, k 31. 12. 2008 a k 31. 12. 2009
59. Výpisy za bankovního účtu za roky 2008 a 2009
60. Hlavní knihy za roky 2007, 2008 a 2009
61. Směrnice o zabezpečení zákona o finanční kontrole č. 320/2001 Sb., čj. 6/07, ze dne 8. 8. 2007
62. Inspekční zpráva ČŠI, čj. 09-1578/04-5213 a protokol, čj. 09-1579/04-5213, ze dne 14. února 2005
63. Protokoly o provedení veřejnosprávní kontroly ČŠI, čj. ČŠI-128/07-09, ze dne 22. března 2007 a následné veřejnosprávní kontroly, čj. ČŠI-901/07-09, ze dne 19. září 2007

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím převzetí na adresu: Česká školní inspekce, Wonkova, 1142, 500 02 Hradec Králové.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jichž se týká, a v příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Česká školní inspekce v souladu s ustanovením § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 14 dnů požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků:

- ***ŠVP pro ZV uvést do souladu s RVP pro ZV (podrobněji v příslušné kapitole)***
- ***Dokumenty školy dát do souladu s ustanovením příslušných právních předpisů (sjednotit název školy v rejstříku škol a ve zřizovací listině, výroční zprávu o činnosti školy doplnit o chybějící předepsané údaje, strategické dokumenty předkládat k projednání či schválení pedagogické radě a školské radě, zpracovat plán DVPP a realizovat ho)***
- ***Nepřekračovat maximální počet žáků v oddělení ŠD***
- ***Uskutečnit volby do školské rady z důvodu skončeného funkčního období členů***
- ***Agendu BOZ vést v předepsaném rozsahu, uvádět zápisy v knize úrazů v souladu s výkazem o úrazovosti. Záznamy o úrazech žáků vést na předepsaném formuláři a zasílat ve stanovené lhůtě určeným orgánům a institucím.***

Česká školní inspekce v souladu s ustanovením § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb. o státní kontrole, ve znění posledních předpisů, ve lhůtě do 30. srpna 2010 (požaduje podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků.

Obě zprávy zašlete na výše uvedenou adresu.

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr., Bc. Květoslava Dřevíková	Mgr., Bc. Květoslava Dřevíková, v. r.
Mgr. Martin Fiala	Mgr. Martin Fiala, v. r.
PaedDr. Antonín Kačírek	PaedDr. Antonín Kačírek, v. r.
Bc. Věra Petrášová	Bc. Věra Petrášová, v. r.

V Hradci Králové dne 15. března 2010

Podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Jaroslava Ješátková	Jaroslava Ješátková, v. r.

Ve Velichovkách dne 16. března 2010

Připomínky ředitelky školy

Datum	Text
--	Připomínky nebyly podány.